

48

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
Tutulması

Genel Sekreter Vekili : Hasan Reşit Tankut

Ü Y E L E R : Ahmet Cevat Emre, Ali Canip Yöntem, Refet Ülgen, Naim Onat, Doktor Mehmet Ali Ağakay.
/Başkan, Maarif Vekilliğinde meşgul bulunduğundan, Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen ve Sayman Besim Atalay hasta olduklarından gelememişlerdir./

G Ü N D E M

- 1 - Geçen ve daha evvelki toplantı tutulmalarının okunup onanması;
- 2 - Genel Sekreterliğin Önergeleri;
- 3 - Saymanlığın ve kolların önergeleri;
- 4 - Önümüzdeki malî yılı bütçe ve kadro projeleri;
- 5 - Bina meselesi;
- 6 - Gelen kâğıtlar.

K A R A R L A R

- 1 - Geçen ve daha evvelki toplantı tutulmalarının okunup onanması gelecek toplantıya bırakıldı.

2 - Genel Sekreterliğin Önermeleri Üzerine Görüşüldü :

- a) Her ne kadar Kurum için yeni bir bina almak teşebbüsü devam etmekte ise de ,yaz ayları zarfında bu muamele neticeye erdirilip taşınmak kabil olmadığı takdirde Teşrinievvele kadar binanın ücretini geçen sene kontratındaki aylık üzerinden ödemek için Genel Sekreterlik ile, Saymanlığa yetke verilmesine;
- b) Terimler tamamıyla bitmiş, Genel Merkez Kurulundan geçmiş, ilgili makamların takdirini kazanmış olduğundan, bunların yanlışsız ve kısa bir zamanda basılması için daktilolarımızın vakti کافی gelmediği takdirde dışarıdan muvakkat daktilolar alınmasına ve bunun için de normal daktilo ücretlerimizden bir ücret tahmin edilerek çalıştırılması için Genel Sekreterliğe yetke verilmesine;
- c) Tarih Kurumu Genel Sekreterliği, İstanbulda in'ikad edecek olan beynelmilel kongrede çalışmak üzere yardımcı memur talep etmekte ise de, bu aralık işlerimizin çokluğu dolayısıyla kadromuz dahilinden memur ayırıp hizmetlerine vermek kabil değildir. Ancak kardeş Kuruma, yardımı ştedenberi şıar etmiş olduğumuzdan ve bu aralık kendilerinin bu işe tahsis edilmiş bütçelerinden sarfa inkân bulunmadığından, inzari işlerine şimdiden başlamak ve kongrenin bittiği günden itibaren bizce ilgisi kat'î olarak kesilmek üzere bu iş için müracaat eden Mustafa Dayıoğlu'nun. Tarih Kurumu Genel Sekreterliğinin inhası veğhile bir Hazirandan itibaren (50) lira aylıkla alınmasına ve bu kararın zaruret dolayısıyla ve istisnaî olarak ittihaz edildiğinin de ayrıca Tarih Kurumuna bildirilmesine;
- d) Kurum İşyarlarından Bayan Nezihe Saygın ile(40 lira), Şakir Ülkütaşır'a (80 lira) dört taksitte ve dört ayda ödenmek üzere istemiş oldukları avansların verilmesine;

- e) 8.XII.1938 tarih ve $\frac{38}{38}$ sayılı kararın "g" fıkrasında, bütçe yılı sonuna kadar derslerine devam etmesi ve Kurulda çalıştırılması kararlaştırılan Yayın Kolu sekreteri Salih Zeki Araz'ın, imtihanları henüz bitmemiş olduğundan yine eskisi gibi vazifesine devam etmek şartıyla Haziran sonuna kadar alıkonmasına ve o tarihten itibaren vazifesine nihayet verilmesine; eğer eski kararlarımıza göre ikramiye alabileceklerden ise, ikramiye de verilmesine;
- f) Lûgat ve Filoloji Kolbaşılığı için azamî 125 lira ücretle alınacak sekreter imtihanının yapıldığı ve muvaffak olmuş bir zat üzerinde karar kılındığı Kolbaşı tarafından ifade edildi.

Jenel Sekreterliğe verilen inha üzerine tayin muamelesi yapılmasına karar verildi.

3 - Kolların önergeleri üzerine görüşüldü :

- a) 20.IV.1939 tarihli kararda, Kilisli Rifat'ın teklif ettiği Gülşehrînin Felekname adlı eserinin alınmamasına karar verilmişse de, muahharen, Lûgat-Filoloji Kolbaşılığının gösterdiği lüzum üzerine nüshanın nâdir ve kıymetli olduğu ve ecnebler eline düşmek üzere bulunduğu kanaati hasıl edilmiş olduğundan İstanbulda, Sahafalarda kitapçı Mahmut'ta bulunan nüsha ile, Zaifi'nin Mantıkuttayr tercümesinin teklif edilen (50) şer lira karşılıkla satın alınmasına;
- b) Terim listelerinin tez elden başarılması lüzumu üzerine Maarif Vekilliğinden yardımcı olarak gönderilen ve dokuz gün çalışmış Bayan Cemile Uzelger'e zarurî masraf olarak 360, ayrıca iki tatil gününde çalıştığı yarımşar gün için de usulmayan giderlerden beş lira, işyarlarımızdan Bayan Müzdat Ünsalana da tatil günlerinde yarımşar gün çalıştığı için iki buçuk liradan usulmayan giderlerden beş lira verilmesine karar verildi.

4 - Bütçe ve kadro hakkında görüşüldü:

- a) Kurumun 1939-1940 malî yılı bütçesi ve buna bağlı adlı ve adsız kadrolarla, gelir geçer çalışıcılar kadrosunun aşağıdaki şekilde kabul edilmesine karar verildi :

Kurum bütçe ve kadrosu

- 1 - Kurum bütçesi; iş giderleri, oturma ve döşeme giderleri, bilim çalışmaları giderleri, işyalar giderleri, umulmayan giderler ve bina ihtiyatı olmak üzere altı ayrımdır. Ayrıca her ayrımda bir takım bölümler vardır. Bu ayırım ve bölümlere konulan tahsisata göre Kurumun bu yıl bütçesi (130000) liradır.
- 2 - Birinci ayırımın üçüncü bölüm türlü giderlerinde geçen yıl konulan (3000) lira yetiştirmiyerek aynı ayırımın birinci bölüm büro giderlerinden (500) lira alınarak harcamış olduğundan bu yıl (500) lira artırılmıştır.
- 3 - Kuruma bina alınması düşünüldükçe, ihtiyaca göre orada yapılacak ufak tefek değişiklikler için ikinci ayırımın üçüncü bölüm döşeme ve onarma giderlerine (1000) lira ilâve edilmiştir.
- 4 - Yeniden bir çok eser ve metinlerin bastırılması gerekli olduğundan üçüncü ayırım bilim çalışmaları giderlerinin yayın bölümü (15000) lira artırılmıştır. Yine bu ayırımın birinci bölüm kitap satın alma ve ciltletme giderleri (5000) liradan (5500) liraya, ikinci bölüm bilim çalışmaları (5000) liradan (8500) liraya çıkarılmıştır.
- 5 - Bir yıl içinde işin çokluğuna göre bir ayırım veya bölümde para yetiştirmediği takdirde Genel Merkez Kurulu o ayırım veya bölüme diğer ayırım ve bölümlerden nakil yapar.

- 6 - Birinci ayırım iş giderlerinin bölümlerindeki paralarla ikinci ayırım, oturma ve döşeme giderlerinin yakacak ve ışık bölümündeki paranın sarfı için Genel Sekreterlikle Saymanlığa toptan yetke verilmiştir.
- 7 - İkinci ayırımın birinci bölümündeki kira parasının sarfı, Genel Merkez Kurulu kararıyla, icar için yapılacak konturata göre yapılır. Bu ayırımın üçüncü bölüm döşeme ve onarma giderleri ile bilim çalışmaları ayırımındaki paralar ve umulmayan giderler Genel Merkez Kurulu kararıyla sarfedilir.
- 8 - Kurum işyarlar kadrosunda; 1 Büro Şefliği, 1 Kütüphane işyari, 7 sekreter, 1 takip işyari, 8 daktilo, 8 uzman, 4 çevirmen, 5 odacı vardır. Bu ayırımın sarfiyatı Genel Merkez Kurulunun onayacağı esas adlı kadro ile gelir geçer çalışıcılar kadrosuna göre yapılır. Aylık ücretlere zam yapmak işi yeni kadro yapılırken görüşülür, yıl içinde zam yapılmaz.

Adsız kadroda açık işlere, gerekdikçe Genel Merkez Kurulu, adam alınarak çalıştırılmasına karar verir. Bu işlere adam alınırken, kadroda gösterilen aylık karşılığı tam verilmeyerek daha az para ile çalıştırılabilir. Üst tarafı tasarruf olunur.

Yıl içinde münasip zamanda kadroda bulunan işyarlara bir defaya mahsus olmak üzere ikramiye vermek Genel Merkez Kurulu kararına bağlıdır.

- 9 - Saymanlık her ay sonu, biri Başkana sunulmak, biri de Genel Sekreterlikte kalmak üzere Genel Sekreterliğe iki nüsha olarak hesap özü verir. Her altı ayda bir Genel Merkez Kurulunun tayin edeceği kontrolcular, hesapları kontrol ederek Genel Merkez Kuruluna rapor verir. Genel Merkez Kurulu, bu hesaplardan dolayı Genel Sekreterlikle Saymanlığın aklanmasını karar altına alır.

1939 - 1940 yılı bütçesi

161

57

Ayırım Bölüm	Geçen yıl tahsisatı Lira	Bu yıl konulan tahsisat Lira	Tutarı Lira
1 ..... <u>İş giderleri :</u>			
1... Büro giderleri.....	2500	2500	
2... Posta, telgraf ve telefon giderleri	1000	1000	
3... Türliü giderler	3000	<u>3500</u>	7000
2..... <u>Sturma ve döşeme giderleri :</u>			
1... Kira	5000	5000	
2... Yakacak ve ışık	1200	1200	
3... Döşeme ve onarma	1300	<u>2300</u>	8500
3..... <u>Bilim çalışmaları giderleri:</u>			
1... Kitap satın alma ve ciltletme	5000	5500	
2... Tarana ve bilim çalışmaları	5000	8500	
3... Eser yazma ve çevirme	5000	5000	
4... Yayın giderleri	10000	25000	
5... Bilim kongresine gidip gelme	1500	<u>1500</u>	45500
4..... <u>İřyar giderleri :</u>			
1... İşyarlar	20320	20100	
2... Uzmanlar	22560	22860	
3... Odacılar	2940	2760	
4... İkramiye ihtiyatı	3810	3810	
6... Gelir geger çalıştışlar	4470	<u>3970</u>	53500
5..... <u>Umulmayan giderler</u>	5500	<u>5500</u>	5500
6..... Kurum binası için ihtiyat	30000	<u>10000</u>	<u>10000</u>
H E P S İ			<u>130000</u>

1939 - 1940 yılı bütçesine bağlı adsız kadro

Sayı	İş	Aylığı	Tutarı	Yıllığı	Hepsi
1	Büro Şefliği	170	170	2040	
1	Birinci aşama sekreter ve kütüphane işyari	140	140	1680	
1	Birinci aşama sekreter	125	125	1500	
1	" " "	120	120	1440	
2	İkinci " "	75	150	1800	
1	" " "	65	65	780	
1	Üçüncü " "	50	50	600	
1	Saymanlık sekreteri	85	85	1020	
1	Takip işyari	50	50	600	
1	Birinci aşama daktilo	120	120	1440	
2	" " "	110	220	2640	
1	" " "	100	100	1200	
2	İkinci " "	80	160	1920	
2	Üçüncü " "	60	120	1440	
	İşyarlar				20100
1	Başuzman	275	275	3300	
1	Garp dilleri Başuzmanı	260	260	3120	
1	Birinci aşama uzman	200	200	2400	
1	" " "	185	185	2220	
2	İkinci " "	140	280	3360	
1	" " "	125	125	1500	
1	Üçüncü " "	100	100	1200	
1	Çevirmen	150	150	1800	
1	"	120	120	1440	
1	"	110	110	1320	
1	"	100	100	1200	
	Uzmanlar				23880
2	Başodacı	50	100	1200	
2	Odacı	45	90	1080	
1	"	10	40	480	
	Odacılar				2760
	HEPSİ				4572

1 Haziran 1939 - 31 Mayıs 1940

K A D R O

İş	Adı	Aylığı	Alacağı aylık	Aylık tasarruf
<u>İşyerleri:</u>				
Büro Şefliği	Hüseyin Rifki Gülsev	170	170	-
Birinci aşama sekreter ve kütüphane işyari	Mahmut Kuşadalı	140	140	-
Birinci aşama sekreter	----	125	-	125
" " "	Ferit Develü	120	120	-
İkinci " "	Cihat Özhan	75	75	-
" " "	Perteve Sungur	75	75	-
" " "	Cevdet Çağatay.....	65	65	-
Üçüncü " "	Salih Zeki Araz	50	50	-
Saymanlık sekreteri	Tonguz Alp	85	85	-
Takip işyari	Ârif Akın	50	50	-
Birinci aşama daktilo	Müzzet Ünsalan	120	120	-
" " "	Nezihe Saygın	110	110	-
" " "	Sıdıka Develü	110	110	-
" " "	Saadet Diniz	100	100	-
İkinci aşama daktilo	Hale Hepoer	80	80	-
" " "	Vedia Gökmen	80	80	-
Üçüncü " "	----	60	-	60
" " "	----	60	-	60
		1675	1430	245

<u>İşi</u>	<u>Adı</u>	<u>Aylığı</u>	<u>alacağı aylık</u>	<u>Aylık tasarruf</u>
	Toplamı	1575	1430	245
<u>Uzmanlar:</u>				
Başuzman	Abdülkadir İnan	275	275	-
Harf Dilleri Başuzmanı...	A. Dilaçar	260	260	-
Birinci aşama uzman.....	Dr. Şükrü Akkaya.....	200	200	-
" " "	İshak Refet Işıtman	185	185	-
İkinci " " "	Dehri Dilçin	140	140	-
" " "	-----	140	-	140
" " "	Orhan Şamhal	125	125	-
Üçüncü " " "	Şakir Ülkütaşır	100	100	-
Çevirmen	-----	150	-	150
"	Celâl Arıkdemir	120	120	-
"	Hamdi Toker	110	110	-
"	Cihangir Cantüre	100	100	-
<u>Odaçılar :</u>				
Başodacı	Mustafa Okur	50	50	-
"	Halit Atay	50	50	-
Odaçı	Nazif Arslantaş	45	45	-
"	Ahmet Cantürk	45	45	-
"	İbrahim Kısıl	40	40	-
	H E P S İ	<u>3810</u>	<u>3275</u>	<u>535</u>

Gelir Geçer Çalışıcılar Kadrosu

<u>İşi</u>	<u>Adı</u>	<u>Aylığı</u>	<u>Yıllığı</u>
Başuzmanlık işyarı	Kemal Erten	60	720
Harf Kolu sekreteri ...	Hasene Nâîân Güngör	85	1020
Üçüncü Kolu İstanbul işyarı	Galip Şenol	35	300
Çevirmen Kolu Yardımcı "	Süha Ülkütaşır	35	420
	H E P S İ	<u>205</u>	<u>3460</u>

- b) 1938 - 1939 malî yılı sonunda hesaplar kapatılırken, yıl içinde sarfı tekrâr etmiş olup da işleri tamam olmadığından henüz sarf- edilmemiş bulunan hesapları aşağıda kayıtlı (41719) lira (49) kuruşun emanete alınmasına; bundan başka, yıl sonunda bütçenin muhtelif ayırım ve bölümlerinden artmış ve müteferrik gelirlerden birikmiş olan paraları 1939 - 1940 malî yılına devrederek bütçenin yayın giderleri bölümüne katılmasına karar verildi.

Mayıs 1939 da emanete alınacak paralar

Ayırım	Bölüm	Lira	K.	T U T A R I	
				Lira	K.
3	..... <u>Bilim çalışmaları giderleri</u> :				
	1... Kitap satın alma ve ciltletme	2752	24	2752	24
2	..... <u>Tarama ve bilim çalışmaları</u> :				
	a) Lügat Kolu taramaları :				
	1- Pavet de courteille taraması	60	--		
	2- Kamus Tercümesi taramasına ilâve	200	--		
	3- Ahmedi Divanı (Abdülbaki Gölpınarlı)...	250	--		
	4- Tazarruatı Sinan Paşa	50	--		
	5- Cezmi	250	--		
	6- Rebabı Şikeste	250	--		
	7- Aşk Memnu (Tahir Nejat)	250	--		
	8- Kamusu Osmanî	200	--		
	9- Ahterîi Kebir	150	--		
	10- Musarrıhatülema.....	50	--		
	11- Müntehelirep	200	--		
	b) Gramer Kolu taramaları:				
	1- Radlofun dördüncü cildinin taraması....	350	--	3260	--

Ayrıntı Bölüm	Lira K.		T U T A R I	
	Lira K.		Lira K.	
3..... Eser yazma ve çevirme giderleri :				
1.. Uranha Dili Tetkikleri tercümesi	987	25	987	25
4..... Yayın giderleri :				
1.. Kutadku-Bilik Mısır ve Fergana Nüshaları basımı	4350	--		
2.. Şeyhî Divanı basımı.....	1370	--	5720	--
6..... Bina ihtiyatı	30000	--	30000	--
H E P S İ			41719	49

- 5 - Bina meselesi yeniden müzakere edildi. Âlim Bey'e ait bina için Nafia Vekâleti Fen Heyetinin takdir ettiği (57000) lira kıymet kendisine tebliğ edildi. Bu bedeli kabul ettiği takdirde binanın satın alınmasına;

Bay Muammer Kocabaş'a ait, Çankaya caddesi, Bakanlıklar postahanesi karşısında, otobüs durağındaki apartmana gelince: kalorifer tesisatı olmadığı gibi yeniden yapmak için de inşaat esnasında yapılması zarurî, iptidai tertiplerde yapılmamış olduğundan, bu cihetin büyük bir paraya, emeğe ve zamana bağlı olduğu göz önüne alınarak satın alınmasından vazgeçilmesine karar verildi.

- 6 - Vakit kalmadığından gelen kağıtlar gelecek toplantıya bırakılarak görüşmelere son verildi.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Aslına uygundur.

Kesir